

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/601 - GK - 11
7/6176 - GK - 24
7/4533 - GK - 31
7/5513 - GK - 45
7/1917 - GK - 16
24 Mayıs 2019

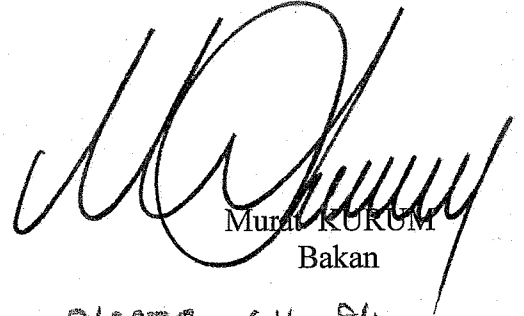
Sayı : 30824082/610- 124398
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019
7/5300 - GK - 40
7/626 - GK - 11
7/6617 - GK - 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (30 Adet, 54 Sayfa)

7/7533 - GK - 84
7/7676 - GK - 84
7/7776 - GK - 85

7/7535 - GK - 84
7/7939 - GK - 101
7/7782 - GK - 85
7/7783 - GK - 85
7/8340 - GK - 101
7/9574 - GK - 108
7/9575 - GK - 108
7/6881 - GK - 65
7/10150 - GK - 119
7/7940 - GK - 101
7/6890 - GK - 65
7/6141 - GK - 59
7/7537 - GK - 84
7/3202 - GK - 16
7/7784 - GK - 85
7/4708 - GK - 31
7/6165 - GK - 59
7/6147 - GK - 59
7/7264 - GK - 75

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZEKİ HAKAN SİDAL'IN
TBMM 7/6617 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORU VE CEVAPLARI**

Soru-1) Merkezi idare ve yerel idareler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları yıkıcı etkileri ortada olan iklim değişikliğinin Mersin'e balıkçılık sektörü başta olmak üzere çok boyutlu etkileri konusunda araştırma yapmış mıdır? Yapmışsa bu bilimsel sonuçlar ışığında ilgili kurumların Mersin'e ilişkin İklim Eylem Planları var mıdır?

Cevap-1) Bakanlığımız, Cumhurbaşkanlığı 100 günlük eylem planları kapsamında ülkemizin 7 farklı coğrafi bölgesi için "İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı" çalışmalarına başlamıştır. Söz konusu bölgesel eylem planı çalışmalarına Karadeniz Bölgesinden başlanmış olup ilerleyen zamanlarda diğer bölgelerle birlikte Akdeniz Bölgesi için de "İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı" 2023 yılına kadar tamamlanmış olacaktır. Çalışma kapsamında iklim değişikliğinin bölgede fiziksel çevrede veya biyotada ortaya çıkan ve doğal haldeki veya yönetim altındaki ekosistemlerin bileşimi, kendilerini onarma yeteneği ve verimliliği veya sosyo-ekonomik sistemlerin çalışması veya insan sağlığı ve refahı üzerindeki etkileri belirlenecek olup, olası risklere karşı uyum stratejileri ve eylem planları hazırlanacaktır.

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) Yönetmeliği hazırlanması çalışmaları 2019 yılı içinde neticelendirilerek, Yerel İklim Değişikliği Yönetmeliği hazırlanarak resmi olarak yürürlüğe konacaktır. Bu yönetmelik çerçevesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlayan büyükşehir belediye sayısının 2020 yılı için 10, 2021 yılı için 20 ve 2022 yılı için ise 30 olması hedeflenmekte ve söz konusu hedef Bakanlığımız Stratejik Planı'nda da yer almaktadır (2018-2022). 2023 yılı itibarı ile tüm büyükşehir belediyelerinin Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanmış olacaktır. Büyükşehirler dışındaki illerimiz ise 2030 yılına kadar bu çalışmalarını tamamlamış olacaklar.

Soru- 2) İklim Eylem Planlarının yanı sıra bu kurumların Mersin kentini, kıyılarını ve Mersin limanını ortaya çıkabilecek afetlere karşı korumak için risk yönetimine dayalı Bütünleşik Afet Yönetimi Stratejileri var mıdır? Varsa nelerdir? Yoksa neden bu bilimsel metotlar uygulanmamıştır?

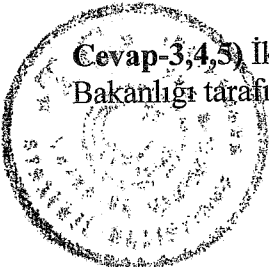
Cevap- 2) Bütünleşik Afet Yönetim Stratejileri ile ilgili çalışmalar İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru-3) Mersin kıyılarında deniz seviyesi yükselmelerine karşı ortaya çıkabilecek tarımsal verimlilik kayıpları, vergi kayıpları, ortaya çıkabilecek atıl sermaye kayıpları ne kadardır?

Soru-4) Bakanlığımız adı geçen ekonomik kayıplara ilişkin herhangi bir öngörü raporu hazırlamış mıdır?

Soru-5) Bakanlığınızın bu ekonomik kayıpların azaltılmasına ilişkin bir hazırlığı var mıdır?

Cevap-3,4,5) İklim değişikliğinin tarım sektörüne etkileri ve uyum çalışmaları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru- 6) Bakanlığınız Mersin kıyılarında deniz seviyesi yükselmelerine karşı ne gibi önlemler almaktadır?

Cevap-6) Akdeniz Bölgesi İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı çalışmaları kapsamında Mersin ve genel anlamda Akdeniz kıyılarında deniz seviyesi yükselmeleri, etkileri ve uyum ihtiyaçları belirlenecektir.

Soru- 7) Bakanlığınızın Mersin kıyılarına kıyı setleri kurulması ile ilgili herhangi bir çalışma var mıdır?

Cevap-7) Akdeniz Bölgesi İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı çalışmaları kapsamında Mersin ve genel anlamda Akdeniz kıyılarında deniz seviyesi yükselmeleri, etkileri ve uyum ihtiyaçları belirlenecektir.

Soru-8) Bakanlığınız deniz suyu seviyelerinin yükselmesi bu durumun beraberinde getireceği artacak olan afet tahribatına karşı Mersin Limanını korumaya yönelik özel bir çalışması var mıdır?

Cevap-8) Bakanlığımız bu yönde çalışmalara başlamış olup, uzmanlar ve akademik personellerin hazırlayacağı raporlar doğrultusunda, Mersin Limanının deniz seviyesindeki yükselmeden korunması için alınacak olan tedbirler Akdeniz Bölgesi İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında belirlenecektir.

Soru- 9) Mersin kıyılarında deniz seviyesinin yükselmesinin kıyı alanlarında yaratacağı tahribat, artan sıcaklıklarla birlikte nüfusun kıyı alanlarından iç kesimlere ve Orta Torosların yaylalık olan yüksek yerlerine doğru göç etmesine neden olacaktır. İlgili kurumların böyle bir göçe karşı farkındalığı dolayısıyla bir hazırlığı var mıdır?

Cevap-9) Afet yönetimi çalışmaları İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru-10) Bakanlığınız gerçekleştirebilecek iç göçlere karşı dağ ekosistemlerini koruyacak, bu alanların nüfus baskısına karşı dirençliliğini artıracak önlemler almış mıdır? Alınan bu önlemler nelerdir?

Cevap-10) Mersin İli, Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesinin sahip olduğu ekosistemlerin devamlılığını sağlamak amacıyla, bölgenin yönetim planı tamamlanmış olup, nesli tehdit ve tehlike altında bulunan deniz kaplumbağaları, kum zambağı, saz horozu gibi türlerin ve yaşam alanlarının korunması ve izlenmesi amaçlı çalışmalar yapılmaktadır.

Deniz kaplumbağalarının popülasyonlarını korumak amacıyla yuvalama periyodu süresince kafesleme çalışmaları, yavru bireylerin sağlıklı bir şekilde denize ulaşmalarının sağlanması çalışmaları bilimsel ekipler tarafından yerine getirilmektedir.

Bununla birlikte, bölgede yer alan akarsu, kanal göl ve deniz alanlarında toplam 26 noktada su kalitesi izleme çalışmaları aylık periyotlar halinde yapılmaktadır. Ayrıca, hassas olan ekosistemler doğal sit statüsü ile koruma altına alınmakta olup; dağ ekosistemleri de bünyesinde hassas doğal değerleri barındırmaları halinde doğal sit olarak tescil edilmektedir.

Tescil edilen söz konusu alanlar ekosistemin yapısına göre; Kesin Korunacak Hassas Alan gibi insan faaliyetlerinin tamamen kısıtlandığı, Nitelikli Doğal Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı gibi oldukça sınırlı oranda insan kullanımına izin verilecek alanlar şeklinde koruma altına alınarak, planlanmakta ve yönetilmektedir.

Soru-11) Bu önlem çalışmaları kapsamında Bakanlığınız Dağlık Alan Yönetişimi konusunda bilimsel çalışmalar yapmakta mıdır?

Cevap-11) Bakanlığımızın görev ve sorumluluk alanı kapsamında bulunmadığından, herhangi bir çalışma söz konusu değildir.

Soru-12) Mersin kıyılarında deniz seviyesi yükselmeleri ile birlikte artacak olan deniz tuzluluğunun, kıyıya yakın alanlardaki verimli tarım arazilerine verebileceği zararlara karşı Bakanlığınızın önleyici planları nelerdir?

Soru-13) Bu konu ile ilişkili olarak kıyı alanlarını tuzlu su basması sonucu tuzlu taban suyu seviyeleri yükselerek bu arazilerde ve yer altı suyunda tuzlanma artacaktır. Bakanlığınız Mersin kıyı alanlarında yer altı ve yer üstü sularının tuzlanmasına karşı herhangi bir önlem almış mıdır? Alınan bu önlemler nelerdir?

Soru-14) Kıyı alanlarındaki tuzlanmanın su bütçesine etkileri nelerdir? Su bütçesi oluşturulurken bu gelişmeler dikkate alınmış mıdır?

Soru-15) Tuzlanma ile birlikte kıyıya yakın bu alanlarda tarımsal ürün çeşitliliğinin değişmesi gerekecektir. Bakanlığınızın bu alanlara yönelik tuza dayanıklı tarımsal ürün yetiştiriciliği hazırlıkları var mıdır? Varsa bu hazırlıklar nelerdir?

Cevap-12, 13, 14, 15) İklim değişikliğinin tarım sektörüne etkileri ve uyum çalışmaları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru-16) Bu hazırlıklarda Bakanlığınız Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsünün çalışmalarından yararlanmakla mıdır?

Soru-17) Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsünün kurumsal kapasitesi bu bilimsel çalışmalar için yeterli midir? Değilse, bu konuda kurumsal kapasiteyi artırıcı alt yapısal ve maddi destek çalışmaları var mıdır?

Cevap-16, 17) İklim değişikliğinin tarım sektörüne etkileri ve uyum çalışmaları; Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü de anılan Bakanlık bünyesinde faaliyet göstermektedir.

Soru-18) Mersin'de her düzeyde (yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası) gerçekleştirilen yatırım kararlarında (Örneğin Mersin Limanının genişletilmesi ve Çamlıbel Balıkçı Barınağına yapılması planlanan Kurvaziyer Turizmi çalışmaları, Karaduvar'da modern balıkçı barınakları inşası gibi) İklim Değişikliği etkileri dikkate alınmış mıdır? İklim Değişikliği etkileri dikkate alınmamış ise yapılan bu yatırımlarda ortaya çıkabilecek zararlardan kim sorumlu olacaktır?

Cevap-18) Söz konusu hususlar; Bakanlığımızın görev ve sorumluluk alanı kapsamında bulunmamaktadır.

Soru-19) Mersin kıyıları başta olmak üzere Antalya'dan Hatay'a Doğu Akdeniz kıyılarımızda balıkçılığı korumak, istilacı balık türlerinin zararlarını azaltmak ve uyum kapasitemizi artırmak adına Bakanlığınız ne gibi önlem ve planlama çalışmaları yapmaktadır? Yapılan önlem ve planlama çalışmaları nelerdir?

Soru-20) İklim değişikliğinin deniz suyu sıcaklıklarında meydana getirdiği artışlar sonucu zarara uğrayan kaplumbağalara karşı biyoçeşitliliği korumak adına Bakanlığınız önlem almakta mıdır? Alınan bu önlemler nelerdir?

Cevap-19-20) İklim değişikliğinin balıkçılık ve su ürünleri ile biyoçeşitlilik üzerine etkilerine ilişkin uyum çalışmaları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru-21) Deniz suyu yükselmelerine karşı Çukurova kıyı deltasında bulunan Yumurtalık Lagünü, Akyatan Lagünü ve Tuzla Lagünü gibi RAMSAR uluslararası sözleşmesince de koruma altına alınan sulak alanlara yönelik iklim değişikliğinin beklenen etkilerine karşı Bakanlığınız önleyici tedbirler almış mıdır? Alınmışsa bu tedbirler nelerdir?

Cevap 21) İklim değişikliğinin RAMSAR alanları üzerine etkileri ve uyum çalışmaları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru 22) İklim değişikliğinin bölgemizi ve ülkemizi bu kadar çok etkilediği bilindiği, 2015 yılında 21. COP (İklim Zirvesi) toplantısında imzalanan Paris İklim Sözleşmesini Türkiye'nin de imzaladığı halde TBMM onayına henüz geçirmemiştir. Türkiye ilgili anlaşmayı ne zaman TBMM'de gündeme getirecek ve bu sözleşmeyi onaylayarak yürürlüğe sokacaktır?

Cevap 22) İklim değişikliği rejiminin 2020 sonrası temel kurallarını düzenleyen Paris Anlaşması'nın Türkiye için iki zorlayıcı yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, Türkiye'nin finans ve teknoloji desteklerine erişebilmek bakımından kendisi ile benzer konumdaki ülkelerle aynı şekilde muamele görmemesi, ikincisi Türkiye'nin ekonomik büyüme, nüfus artışı gibi ölçütler dikkate alındığında mutlak emisyon azaltımı yapmasının imkansızlığı ve bu hususun kayıt altına alınması gerekliliğidir.

Türkiye'nin Paris Anlaşması'na taraf olabilmeyi değerlendirebilmesi için bu problemlerin çözümlenmesi gerekmektedir. Bu konuların çözülebilmesi için hem ülkemizde, hem de uluslararası seviyede aktif şekilde çalışmalarda bulunulmakta ve çeşitli temaslar gerçekleştirilmektedir.

Soru- 23) Bakanlığınızın bu konu ile ilgili bir çalışma takvimi var mıdır?

Cevap 23) 2-15 Aralık 2018 tarihinde Polonya'da gerçekleştirilen 24. Taraflar Konferansı'nda sorunumuzun çözümü için Sözleşme'nin EK-1 listesinden silinmemize ilişkin gündem önerisinde bulunulmuştur. Ancak, Tarafların oybirliğinin olmaması nedeniyle gündem önerisi kabul edilmemiş, yine de finans desteklerine erişimimizi sağlayacak bir karar alınması amacıyla COP24 Başkanı olan Polonya ve arabulucu Avrupa Birliğini temsilen Fransa, tüm taraf ülkelerle istişareler yapılmıştır. Yapılan istişareler neticesinde bir karar üzerinde oybirliği sağlanamamış ise de Türkiye'nin sorununun çözümüne yönelik bir çalışma grubu kurulması konusunda COP24 Başkanlığı, Sekretarya ve Almanya ile birlikte çalışma gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Bahse konu çalışma grubu ile ilgili detaylar 2019 içerisinde kararlaştırılacaktır.

Soru- 4) 26. COP toplantısına Antalya'da gerçekleştirmek üzere talip olan bir Türkiye, Paris İklim Sözleşmesini onaylamadan böyle bir toplantıyı organize edebileceğini düşünmekte midir? Bu çerçevede yapılan lobi harcamalarının sorumluluğu kime aittir?

Cevap-24) Türkiye'nin 2020 yılında gerçekleştirilecek olan 26. Taraflar Konferansı'na ev sahipliği talebi halen devam etmektedir ve henüz bu konu ile ilgili olumsuz yanıt gelmemiştir. Aynı dönem için İngiltere ve İtalya'nın da ev sahipliği başvurusu bulunmaktadır. 26. Taraflar Konferansı ev sahibinin hangi ülke olacağı konusunun 2019 yılının Kasım ayında gerçekleştirilecek olan 25. Taraflar Konferansı'nda karara bağlanması beklenmektedir. Türkiye şu ana kadar harcama yapılmasını gerektirecek bir lobi faaliyetinde bulunmamıştır. 24. Taraflar Konferansı'nda; Çevre ve Şehircilik Bakanı olarak, bizzat Genel Kurula hitaben yaptığım konuşmada, diğer Ülkelerden ev sahipliği konusunda destek talep edilmiştir.

